

From: "Anne Mari Halsan" <Anne.Mari.Halsan@nfvb.no>
Sent: Mon, 29 Jan 2024 15:53:57 +0100
To: "HK-dir Postmottak" <post@hkdir.no>
Cc: "Gro Øien" <gro.oien@nho.no>
Subject: «Innspill til kompetansereformutvalget».
Categories: M

God ettermiddag,

Vi tillater oss å sende over grunnlaget for vårt innlegg på høringsrunden 12.desember 2023, som innspill til Kompetansereformutvalget. Utfyllende informasjon er selvsagt tilgjengelig ved behov.

NFVB organiserer 1.400 medlemsbedrifter, stort sett alle "store" bedrifter i bransjen er medlem, også en del små. Frisør- og velværebransjen er en kvinnebransje, 90% kvinner. Vi finnes i hele landet, ofte er frisørsalongen en lokal nøkkelarbeidsplass med sikre, nødvendige arbeidsplasser.

Frisørbransjen er en stor opplæringsbransje, vi har på et hvert tidspunkt mellom 1.200 og 2.500 lærlinger i omløp og utdanner mellom 450 og 600 nye frisørsvenner hvert år. NFVB har også i mange år jobbet for å få på plass et tilsvarende fagbrev for hudpleiere, en helt nødvendig ordning hvis faget skal kunne overleve i offentlig skole. Så langt er dette dessverre stoppet hos direktorat og departement, men vi fortsetter å jobbe for å få på plass et fagbrev, da det nå er svært kritisk for overlevelsen av faget, faktisk på svært kort sikt!

Bransjen tar et stort samfunnsansvar som opplæringsbransje og tilbyr kompetanse og arbeidsplasser for mange unge og grunnutdannede som ønsker å jobbe med mennesker, er kreative og estetisk bevisste. Intime fag, der fagutøver og kunde er i kroppskontakt og der menneskekunnskap og språk er avgjørende. Det er svært høy trivsel i bransjen og faget. Allikevel stor utskifting av fagarbeidere underveis i karrieren.

Noen tall: 24.000 ansatte i frisør og velvære totalt. 8.500 bedrifter. Offisiell omsetning på ca. 12.5 mrd. Vi estimerer 20-30% tilleggsomsetning i det ikke-organiserte "gråmarkedet", som følge av ingen regulering av bransjen, lav terskel for etablering og så små enheter at tilsynsmyndighetene ikke gir oppmerksomhet til bransjen.

Generelt: Yrkesfagene sliter med rekruttering og antallet er for lavt, økt fokus på kompetanse og personlige utviklingsmuligheter vil løfte omdømme og attraktivitet.

- Grunnutdanningen i frisørbransjen er VGS (2+2) med to år i lære før man tar et svennebrev.
- Vi har to hovedutfordringer når det gjelder grunnutdanningen; Mangelen på gutter og stort frafall underveis.
- Gutter: Det nye utdanningsprogrammet med blomster, interiørdesign og frisør har gjort faget enda mer "rosa" enn tidligere, altså enda mindre fristende for gutter å søke seg til programmet og faget.

- Frafall underveis kommer i hovedsak av to årsaker; Man velger utdanningsprogrammet for å kunne komme enkelt til påbygging til studiespesialisering, eller man tar programmet fordi man ikke kommer inn på andre program. Mange blir også rådgitt å gå dit for å kunne komme i gang og så endre etter at man har bestemt seg.
 - Frisørbransjen er i utgangpunktet en SVÆRT kompetansefokuset bransje, når det gjelder selve faget.
 - Frisører er veldig attraktive for andre sektorer, og ferske data sier at 4 av 10 frisører går til andre bransjer over en 8-årsperiode, særlig til Undervisning, Helsetjenester, Pleie- og omsorgstjenester i institusjon.
-
- Vanligvis vil en frisør etterutdanne seg innen teknikker, trender og stiler minst en gang pr år, gjennom kursing tilbudt av leverandører til bransjen, av NFVB eller av andre private aktører.
 - Når det gjelder formalisert etterutdanning, er dette helt vesentlig for at fagutøverne skal være motiverte til å stå i yrket.
-
- NFVB har som strategi å utvikle og sikre et tilbud av modulbasert høyere yrkesfaglig utdanning for frisører.
 - Bransjeprogrammet for frisører som ble etablert under pandemien, har vært veldig vellykket i så måte. Vi har utviklet 8+ forskjellige utdanninger, alle gir studiepoeng og alle kjøres nå fra Fagskolen Viken.
 - Det holder ikke med tre år for å etablere slike løp, det bør gis minst fem år, helst enda mer, for at det skal bli en kjent og sannsynlig vei å ta for yrkesfagfolk som ønsker videreutvikling.
-
- Som bransjeforening har vi etablert vårt eget lederprogram, der vi skolerer bedriftseiere og salongleder i lønnsom og riktig ledelse. Svært populært.
 - Vil leverer også faglige kurs for konkurransefrisører gjennom internasjonale kursholdere.
 - Det foretas ellers en masse bedriftsintern opplæring, stort sett med fokus på frisørteknikk og trender.
-
- Vi er i en skvis mtp nye fagutøvere; Det utdannes for få i Norge i dag.
 - Utdanningsmodellen med opplæringsbedrifter er økende usikker. Med fallende antall læringer, og mange ungdommer med psykiske utfordringer, er dette et tungt ansvar som ikke betaler seg for bedriftene.
 - Vi trenger en ny giv både for å få opp rekruttering av de rette talentene, og vi trenger større anerkjennelse og opp-finansiering av det store samfunnsansvaret en opplæringsbedrift tar på seg. Med dertil hørende krav og ettersyn, slik at vi sikrer kvalitet.
-
- Frisører er digitalt kompetente, særlig gjelder dette på SoMe. De bruker disse kanalene aktivt i sin kundekommunikasjon, for inspirasjons og rene tutorials.
 - Skal EVU fungere digitalt, må det være enkelt, ikke ta for mye tid og kunne gjennomføres ved siden av jobb, ikke i arbeidstiden. Generelt liker frisører fysiske kurs bedre enn digitale, men etter pandemien har dette snudd slik at det nå faktisk går an å kjøre digitalt.

- Realkompetansevurdering er uhyre viktig
- Særlig for nyankomne fra Ukraina
- Forsøk på å få til et samarbeide med NAV og Voksenopplæringen strandet på rigide virkemiddelsrammer fra NAV. Alle var enige om formål, men fleksibiliteten som trengtes i "vekslingene" mellom NAV, VO og NFVB/bedrift manglet.
- Norsk svennebrev av høy kvalitet, men sammenlignbar med andre land
- Barber-faget (Midtøsten) bør tilsvare kompetansebevis og vurderes som dette

Lykke til med viktig arbeide!

Med vennlig hilsen,
Norske frisør- og velværebedrifter

Anne Mari Halsan
Administrerende direktør

mobil: +47 91 10 62 79

www.nfvb.no www.nho.no www.nhosh.no

